

“ข้าวโพด” (ชนิดพันธุ์และถิ่นกำเนิด)

ครั้งที่ ๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ข่าวประชาสัมพันธ์ สำนักปลัด

แผนงานการเกษตร งานส่งเสริมการเกษตร
เทศบาลตำบลยางหล่อ

ข้าวโพด (ชื่อวิทยาศาสตร์: *Zea mays* Linn. ชื่ออื่นๆ ข้าวสาลี สาลี (เหนือ) คง (กระบี่) โปด (ใต้) ป้อเคเสะ (กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน)

เป็นพืชตระกูลเดียวกับหญ้ามีลำต้นสูง โดยเฉลี่ย ๒.๒ เมตร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของลำต้น ๐.๕-๑.๐ นิ้ว เมล็ดจากฝักใช้เป็นอาหารคนและสัตว์
ถิ่นกำเนิด ข้าวโพดมีถิ่นกำเนิดในทวีปอเมริกา อาจจะเป็นอเมริกากลาง เช่นใน **ประเทศเม็กซิโก** หรืออาจจะเป็นอเมริกาใต้
ในปี พ.ศ. ๒๐๓๕ เมื่อ **คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส** ค้นพบทวีปอเมริกา ยังไม่พบการปลูกข้าวโพดในทวีปอื่น ๆ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๐๓๖ โคลัมบัสจึงนำ
ข้าวโพดกลับไปยังยุโรปแล้วข้าวโพดจึงได้เกิดการขยายพันธุ์ต่อไป ปัจจุบันนิยมปลูกแพร่หลายในแถบอเมริกา แคนาดา สามารถปลูกได้ในสภาพที่
ภูมิอากาศแตกต่างกันมาก ๆ เป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของสัตว์ เพราะสามารถนำมาเลี้ยงสัตว์ได้ทั้งต้น ใบ และเมล็ด

ชนิดของข้าวโพด โดยทั่วไปข้าวโพดจัดออกเป็น ๕ กลุ่ม คือ

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หรือข้าวโพดไร่ (Field Corn) ที่รู้จักในปัจจุบันเช่นข้าวโพดหัวขุม และข้าวโพดหัวแข็ง ซึ่งเป็นการเรียกตาม
ลักษณะเมล็ดข้าวโพดหัวขุมหรือหัวบุบ ข้าวโพดชนิดนี้เมื่อเมล็ดแห้งแล้วตรงส่วนหัวบนสุดจะมีรอยขุมลงไป ซึ่งเป็นส่วนของแป้งสีขาว ข้าวโพด
ชนิดนี้สำคัญมากและนิยมปลูกกันมากใน ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะทางแถบคอร์เนลเบลท์ สีของเมล็ดมีตั้งแต่ขาวไปจนถึงเหลือง เนื่องจากมี
หลายสายพันธุ์มี **โปรตีน** น้อยกว่าพวกข้าวโพดหัวแข็ง ข้าวโพดหัวแข็ง ข้าวโพดพันธุ์นี้ส่วนบนสุดของเมล็ดมักมีสีเหลืองจัดและเมื่อแห้งจะแข็งมาก
ภายในเมล็ดมีสารที่ทำให้ข้าวโพดมีสีเหลืองจัดเป็นสารให้สีที่ชื่อ **คริปโตแซนทีน** สารนี้เมื่อสัตว์ได้รับร่างกายสัตว์จะเปลี่ยนสารนี้ให้เป็น **วิตามิน เอ**
นอกจากนี้สารนี้ยังช่วยให้ไข่แดงมีสีแดงเข้ม ช่วยให้ **ไก่** มีผิวหนัง ปาก เนื้อ และแข้งมีสีเหลืองเข้มขึ้น เป็นที่นิยมของตลาดโดยเฉพาะแถบ
อเมริกาส่วนอังกฤษนั้นนิยมใช้ข้าวโพดขาว [ประเทศไทยนิยมข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แบบที่มีสีเหลืองเข้ม มีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เกือบตลอดทั้งปี
กระจายในพื้นที่ภาคกลาง ตอนกลางของประเทศ ภาคอีสานตอนบน และภาคเหนือ พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จำนวนมากได้แก่ น่าน แพร่ เลย
อุดรดิตถ์ เพชรบูรณ์ ลพบุรี, เชียงใหม่]

ข้าวโพดหวาน (Sweet Corn) เป็นข้าวโพดที่คนใช้รับประทาน ไม่มีการแปรรูป เมล็ดมักจะมีสีและเนื้อเมื่อแก่เต็มที่ เพราะมี **น้ำตาล**
มาก ก่อนที่จะสุกจะมีรสหวานมากกว่าชนิดอื่น ๆ จึงเรียกข้าวโพดหวาน มีหลายสายพันธุ์

ข้าวโพดคั่ว (Pop Corn) เป็นข้าวโพดที่คนใช้รับประทาน ไม่มีการแปรรูป เมล็ดค่อนข้างแข็ง สีดีและขนาดแตกต่างกัน สำหรับ
ต่างประเทศ ถ้าเมล็ดมีลักษณะแหลมเรียกว่า ข้าวโพดข้าว (Rice Corn) ถ้าเมล็ดกลม เรียกว่า ข้าวโพดไข่มุก (Pearl Corn)

ข้าวโพดแป้ง (Flour Corn) เมล็ดมีสีหลายชนิด เช่น ขาว (ขุ่น ๆ หรือปนเหลืองนิด ๆ) หรือสีน้ำเงินคล้ำ หรือมีทั้งสีขาวและสีน้ำเงิน
คล้ำในฝักเดียวกัน เนื่องจากกลายพันธุ์ พวกที่มีเมล็ดสีคล้ำและพวกกลายพันธุ์เรียกว่าข้าวโพดอินเดียแดง (Squaw Corn) หรือเรียกได้อีกชื่อว่า
ข้าวโพดพันธุ์พื้นเมือง (Native Corn) พวกข้าวโพดสีคล้ำนี้จะมี **ไนอาซิน** สูงกว่าข้าวโพดที่มีแป้งสีขาว

ข้าวโพดเทียน (Waxy Corn) เป็นข้าวโพดที่คนใช้รับประทาน จะมีแป้งที่มีลักษณะเฉพาะคือ นุ่มเหนียว เพราะในเนื้อแป้งจะ
ประกอบด้วยแป้งพวก **แอมมิโลเปคติน** (Amylopectin) ส่วนข้าวโพดอื่น ๆ มีแป้ง **แอมมิโลส** (Amylose) ประกอบอยู่ด้วย จึงทำให้แป้งค่อนข้าง
แข็งข้าวโพดที่ใช้เลี้ยงสัตว์ในประเทศไทยมีหลายพันธุ์ ที่นิยมปลูกในประเทศไทยได้แก่ พันธุ์แก้วเตมาลา พีบี ๑๒ (Rep.๑) ก้าวเตมาลา พีบี ๑๒
(Rep.๒) พีบี ๕ ข้าวโพดเหนียว และโอเปค-๒ มีเมล็ดตั้งแต่สีขาว สีเหลืองไปจนถึงสีแดง ขนาดของเมล็ดขึ้นอยู่กับพันธุ์ โดยทั่วไปจะมี
เส้นผ่าศูนย์กลางอยู่ในช่วง ๐.๕-๐.๘ ซม.

“บริหารแบบธรรมาภิบาล ส่งเสริมการศึกษา พัฒนาคุณภาพชีวิต บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้เป็นเมืองน่าอยู่
เคียงคู่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สร้างค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง”
สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ เทศบาลตำบลยางหล่อ อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู 39180
โทร. 042-003255 โทรสาร. 042-003253